

Lausuntopyyntö väylälakien muutostarpeiden arviomuistiosta

Johdanto

Liikenne- ja viestintäministeriössä on valmisteltu arviomuuisto väylälakien muutostarpeista. Väylälaeilla tarkoitetaan ratalakia (110/2007) ja liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettua lakia (503/2005). Arviomuistiossa tarkastellaan molempien väylälakien nykytilaa ja ajankohtaisia muutostarpeita. Muutostarpeita on tunnistettu erityisesti Väylävirastossa ja Liikenne- ja viestintävirastossa niiden soveltaessa väylälakeja.

Arviomuistiossa tarkastellaan muutostarpeita, jotka liittyvät ratalain yksityisraiteita koskevaan sääntelyyn. Tarkastelussa otetaan huomioon suurten raidehankkeiden suunnittelua varten perustetut hankeyhtiöt uudenlaisina toimijoina, joihin sovelletaan yksityisraiteita koskevaa sääntelyä. Muut tarkemmin käsiteltävät lainsäädännön kehittämistarpeet liittyvät väylälakien tutkimusoikeuksia koskevaan sääntelyyn ja kiinteistökohtaiseen meluntorjuntaan. Lisäksi muistiossa tarkastellaan EU-sääntelyyn liittyviä väylälakien päivittämistarpeita, jotka koskevat tuoretta unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi annettua asetusta (TEN-T-asetus) sekä jo pitkään voimassa olleen Euroopan laajuisen tieverkon tunnelien turvallisuutta koskevista vähimmäisvaatimuksista annetun direktiivin (tunneliturvallisuusdirektiivi) täytäntöönpanon täydentämistä. Viime vuosina muuttuneeseen turvallisuusympäristöön liittyen muistiossa käsitellään myös varautumista ja häiriötilanteita koskevaa sääntelyä väylälaeissa. Muita muutostarpeita käsitellään lyhyesti muistion 8 luvussa.

Tausta

Arviomuistiossa on tarkasteltu väylälakien muutostarpeita kohtalaisen laajasti. Väylälainsäädännön tunnistetut päivitystarpeet liittyvät käytännön soveltamiseen ja yhteiskunnalliseen kehitykseen, muuttuneeseen turvallisuusympäristöön samoin kuin EU-sääntelyyn ja perustuslain vaatimuksiin. Moni käsitellyistä muutostarpeista edellyttää vielä tarkempaa tarkastelua erityisesti ratkaisuvaihtoehtojen osalta. Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain ja ratalain päivittämiselle on kuitenkin tunnistettu selkeä tarve.

Tavoitteet

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntopalautetta muistiossa esitetyistä muutostarpeista, niiden merkityksestä ja mahdollisesta kiireellisyydestä. Lisäksi toivotaan palautetta muista mahdollisista väylälakien muutostarpeista. Lausuntokierroksen tavoitteena on koota sidosryhmiltä tietoa ja näkemyksiä arviomuistiossa esitetyistä ja muista väylälakien

uudistamistarpeista.

Säädöshankkeen tai -hankkeiden asettamisesta, muutostarpeiden käsittelyn priorisoinnista ja rajauksista sekä aikatauluista päätetään ministeriössä lausuntokierroksen jälkeen huomioiden arviomuistiossa esitetyt näkökohdat sekä sidosryhmiltä saatavat lausunnot.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta.

Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/9904/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.lvm@gov.fi tai postitse osoitteeseen PL 31, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/9904/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus LVM014:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 1.6.2025.

Valmistelijat

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antaa hallitussihteeri Eeva Ovaska, puh. 0295 342 008, eeva.ovaska@gov.fi

(16.4.–27.4.2025 lisätietoja antaa erityisasiantuntija Laura Rantanen, puh. 0295 342 175, laura.rantanen@gov.fi.

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM014:00/2025> - Hankeikkuna

Liitteet:

[Arviomuistio.pdf](#)

[Sammandrag av bedömningspromemorian om behoven att ändra trafikledslagarna.pdf](#)

Jakelu:

Charge Point Networks
Eckerön satama
Elinkeinoelämän keskusliitto
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Enontekiön lentoasema
Espoon kaupunki
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon liitto
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto
Finavia Oyj
Finest Bay Area Development Oy
Finnair
Fintraffic
Gasum Oy
Hangon satama
Helen Oy
Helsingin kaupunki
Helsingin satama
HSL
Huoltovarmuuskeskus
Hämeen ELY-keskus
Hämeen liitto
Hämeenlinnan kaupunki
Infra ry
Inkoon satama
ITS Finland ry
Itärata Oy
Itä-Suomen aluehallintovirasto

Joensuun kaupunki
Joensuun satama
Jyväskylän kaupunki
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kainuun liitto
Kajaanin kaupunki
Kaskisten satama
Kaupan liitto ry
Kehyskuntaverkosto
Kemin satama
Kempower
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen liitto
Kesko
Keskuskauppakamari
Kokkolan satama
Koneyrittäjät ry
Kotka-Haminan satama
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kuopion kaupunki
Kymenlaakson liitto
Lahden kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lapin liitto
Lappeenrannan kaupunki
Lappeenrannan lentoasema
Lappeenrannan satama
Lentorata Oy
Liikenne- ja viestintävirasto
Liikennepalvelukauppiat ry
Liikennevirta Oy
Linja-autoliitto ry
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsirata Oy
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK
Maanmittauslaitos
Maarianhaminan satama
Metsäteollisuus ry
Mikkelin kaupunki
Motiva Oy
Museovirasto
Naantalin satama
NEOT Oy
Oikeusministeriö
Oulun Kaupunki

Oulun satama
P2X Oy
Parkkisähkö
Pienten kuntien verkosto
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan liitto
Plugit
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan liitto
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Poliisihallitus
Porin kaupunki
Porin satama
Porvoon kaupunki
Posti Group Oy
Puolustusministeriö
Päijät-Hämeen liitto
Päivittäistavarakauppa ry
Pääesikunta, Puolustusvoimat
Raahen satama
Rajavartiolaitos
Rakennusliitto ry
Rakennusteollisuus ry
RAKLI ry
Rauman satama
Recharge Finland Oy
Rovaniemen kaupunki
Saaristoasiain neuvottelukunta
Salon Kaupunki
Satakunnan ELY-keskus
Satakuntaliitto
Seinäjoen kaupunki
SEO
Seutukaupunkiverkosto
Sisäministeriö
SOK
ST1 Nordic Oy
Suomen Huolinta ja Logistiikkaliitto ry
Suomen kiinteistöliitto ry
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen Kuntaliitto
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen Paikallisliikenneliitto
Suomen Satamaliitto ry

Suomen Tieyhdistys
Suomen Yrittäjät
SYKE
Sähköautoilijat ry
Taksiliitto ry
Tampereen kaupunki
Teknologiateollisuus ry
Tornion satama
Tulli
Turun kaupunki
Turun satama
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto
Vaasan kaupunki
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vantaan Kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
Vireon Hydrogen Oy
VR Group
Väylävirasto
Ympäristäministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot arviomuistiosta

Yksityisraiteita koskeva sääntely

Tutkimusoikeussääntely

Kiinteistökohtainen meluntorjunta

TEN-T-asetukseen liittyvät lainsäädännön kehittämistarpeet

Tunnelidirektiivin täytäntöönpanon täydentäminen

Varautumista ja häiriötilanteita koskeva sääntely väylälaeissa

Arviomuistiossa esitetyt muut muutostarpeet

Oletteko tunnistaneet väylälaeissa muita muutostarpeita kuin arviomuistiossa käsitellyt?

Muut huomiot

Rantanen Laura
Liikenne- ja viestintäministeriö

Pentinmäki Nita
Liikenne- ja viestintäministeriö